

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Ing. Venduly Sochorové a Mgr. Karla Černína, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **KOVARSON s.r.o.**
sídlem 4. května 212, Vsetín

proti
žalované: **Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát**
sídlem Štěpánská 567/15, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 4. 2019, č. j. X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Inspektorát České obchodní inspekce pro Jihomoravský a Zlínský kraj (dále jen „správní orgán“) uznal žalobkyni vinnou ze spáchání správního deliktu podle § 19a odst. 3 písm. b) zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů (dále jen „ZTPV“), a to rozhodnutím ze dne 5. 3. 2018, č. j. X (dále též „rozhodnutí o pokutě“). Správního deliktu se žalobkyně dle zjištění z kontroly dopustila

tím, že v období od 22. 7. 2014 až do 8. 12. 2015 uvedla na trh jako výrobce v rozporu s § 13 ZTPV 127 ks výrobku (Automatický kotel Panther – typ 20 kW), v celkové hodnotě 6 612 497,28 Kč, bez posouzení shody stanoveným postupem dle § 7 nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky (dále jen „nařízení vlády“), dle přílohy 2, tab. 10, poř. č. 5, a s dokumentem ES prohlášení o shodě ze dne 6. 9. 2013 v rozporu s § 13 ZTPV. Tento dokument byl vydán na základě certifikátu Technického skúšobného ústavu Piešťany („TSÚ“), ačkoliv ten není autorizovanou osobou dle nařízení vlády a neobsahuje prohlášení o shodě dle § 13 nařízení vlády.

2. Za uvedený přestupek uložil správní orgán žalobkyni pokutu ve výši 300 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.
3. Na základě odvolání žalobkyně dospěla žalovaná k závěru ohledně nižší individuální závažnosti daného skutku, než jak byla hodnocena správním orgánem, a proto změnila výrok II. tak, že upravila znění skutku a pokutu snížila na částku 200 000 Kč, ve zbytku napadeným rozhodnutím potvrdila rozhodnutí o pokutě. Toto rozhodnutí napadá žalobkyně u Krajského soudu v Brně.

II. Obsah žaloby

4. Žalobkyně navrhuje napadené rozhodnutí zrušit, a spolu s ním i předcházející prvostupňové rozhodnutí, neboť je považuje za nezákonné, případně navrhuje, aby soud od uloženého trestu upustil.
5. Dle žalobkyně je namíste přednostně před vnitrostátní úpravou aplikovat evropskou právní úpravu, a sice harmonizovanou normu ČSN EN 303-5, nařízení 305/2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a směrnici 2006/42/ ES, o strojních zařízeních, ta má totiž přednost před nařízením vlády č. 163/2002 Sb. Dále poukázala na to, že členské státy nesmí dle nařízení č. 764/2008 odmítnout protokoly a osvědčení o zkouškách vydané subjektem posuzování shody akreditovaným pro příslušnou oblast dle nařízení č. 765/2008. U předmětného výrobku bylo přitom posouzení provedeno TSÚ, který je notifikovanou osobou EU s přiděleným číslem 1299, a to mj. pro směrnici 2006/42/ES a nařízení 305/2011.
6. Žalobkyně má za to, že v posuzovaném případě absentuje materiální znak správního deliktu, společenská nebezpečnost. Posouzení shody s technickými požadavky bylo provedeno TSÚ, notifikovanou osobou EU, přičemž shoda byla posuzována podle shodných norem a technických požadavků (mj. ČSN EN 303-5), podle jakých by posouzení provedla autorizovaná osoba v ČR. Výrobek tedy nemůže ohrozit zdraví či bezpečnost osob, majetek nebo životní prostředí, či jiný veřejný zájem. Nelze u něj shledat jakékoliv nesplnění technických požadavků, a že by nesplňoval požadavky na bezpečnost.
7. Žalobkyně nesouhlasí s hodnocením škodlivosti jednání a výší sankce z pohledu rizika obecně spojeného s vynecháním určitého postupu. Při ukládání sankce nelze zobecňovat, ale je nutné vycházet z okolností konkrétního případu, nyní bylo uvedené riziko minimalizováno. Výrobek byl posouzen dle jiných norem a jinou osobou, avšak žádný rozpor s technickými požadavky nebyl zjištěn. Pochybení žalobkyně je tak výlučně formální povahy, což žalovaný nezohlednil a uložil pokutu v nepřiměřené výši.

III. Vyjádření žalované

8. Žalovaná navrhuje podanou žalobou zamítnout. V dané věci není spor o zařazení výrobku jako trvale zabudovaného s vlivem na základní požadavky stavby. Žalovaná plně souhlasí s přednostní aplikací evropského práva, ať již ve smyslu nařízení vlády nebo nařízení 305/2011. Norma ČSN EN 303-5 použitá žalobkyní k posouzení shody má sice status harmonizované normy, ale pouze ke směrnici 2006/42/ES o strojních nařízeních (česká transpozice v nařízení vlády č. 176/2008 Sb.), nikoliv k nařízení 305/2011. K tomu totiž nebyla v rámci evropského práva vydána žádná technická specifikace upravující uvádění předmětného výrobku na trh, proto je třeba k posouzení shody aplikovat nařízení vlády č. 163/2002 Sb., o čemž byla žalobkyně k jejímu dotazu Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (dále jen „ÚNMZ“) informována.
9. Co se týče uvedení na trh EU, dochází k tomu jen jednou u jednotlivých kusů výrobků, nevztahuje se to na výrobek jako typ. Uvedla-li žalobkyně některé kusy kotle Panther na trh na Slovensku, při splnění daných podmínek na Slovensku, pak k těmto jednotlivým kusům kotle vzniká právo volného pohybu na trzích dalších členských států. Uvedení jednotlivých kotlů Panther na evropský trh v ČR pak podléhá české právní úpravě, tedy i nařízení vlády č. 163/2002 Sb., na což byla žalobkyně upozorněna již v rámci předešlé kontroly v roce 2014. K doplnění procesu posouzení shody předmětného kotle před uvedením na trh však nepřistoupila.
10. Seznam osob s autorizací pro dané řízení vede ÚNMZ, TSÚ mezi nimi není. Okolnost, že TSÚ byl v rámci EU oznámen pro jiné související předpisy, nehraje roli. Argumentace čl. 5 nařízení 764/2008 není přílehavá, neboť nejde o situace uvedení výrobku na trh v jiném členském státě, kdy by české úřady odmítaly aplikovat zásadu vzájemného uznávání z důvodu nedostatečné odbornosti zkušebny mající příslušnou akreditaci, která provedla posouzení shody. Žalobkyni však byl udělen postih za uvedení výrobku na český trh v režimu nařízení vlády č. 163/2002 Sb. Jedná se o národní na úrovni EU neharmonizovaný předpis, pro nějž není proces vzájemného oznamování zkušeben jednotlivými členskými státy upraven.
11. O absenci společenské škodlivosti by se dalo uvažovat leda v případě, že by se jednalo o krátkodobý nedostatek u několika kusů výrobku. Žalobkyně však byla již dříve upozorněna, že pro posouzení prohlášení shody je třeba postupovat dle nařízení vlády. Dlouhodobá a mnohočetná ignorance závazné právní úpravy nepochybně společenskou škodlivost vykazuje.
12. Při úvaze o výši sankce postupovala žalovaná od obecnějšího ke konkrétnímu. Žalovaná zohlednila, že v rámci hodnocení shody strojního výrobku došlo de facto i k posouzení požadavků významných z hlediska zatřídění jako stavebního výrobku. To brala jako polehčující okolnost a původní sankci snížila o 1/3, nelze z toho však vyvodit, že by šlo pouze o pochybení formální povahy. Původní testování vzorků by sice mohlo dopadnout dobře, smyslem posouzení však je zabezpečení shody veškeré následné produkce s technickou dokumentací. Riziko vynechání předepsaného postupu tak sice bylo sníženo (minimalizováno), nejde však o snížení na bagatelní úroveň vedoucí k upuštění od postihu, zejména z důvodu existence i přítěžujících okolností. Žalovaná tak má dvoustetisícovou pokutu v rámci sazby 50 mil Kč za odůvodněnou.

IV. Posouzení věci krajským soudem

13. Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou. O žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
14. Podle ust. § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalované v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
15. Skutková zjištění v dané věci nejsou mezi účastníky sporná. Žalobkyně tedy uvedené jednání, tak jak je výše popsáno skutkově nezpochybňuje. V období od 22. 7. 2014 až do 8. 12. 2015 uvedla na trh jako výrobce 127 ks Automatického kotle Panther s dokumentem ES prohlášení o shodě vydaném na základě certifikátu TSÚ. Spor tkví v posouzení, zda byly splněny požadavky § 13 ZTPV a zda lze žalobkyni použití proces považovat za řádné posouzení shody ve smyslu § 7 nařízení vlády, či nikoliv.
16. Podle § 13 odst. 1 a 2 ZTPV mj. platí, že *stanovený výrobek může být uveden na trh nebo, u výrobků stanovených nařízením vlády, uveden do provozu pouze za předpokladu, že splňuje technické požadavky stanovené podle § 12 odst. 1 písm. b), po posouzení shody postupem stanoveným podle § 12 odst. 3 a jsou-li splněny podmínky uvedené v odstavci 2. Stanovený výrobek, má-li být uveden na trh, popřípadě do provozu, musí nebo může být v rozsahu a za podmínek stanovených nařízením vlády opatřen stanoveným označením, dalšími označeními, a pokud tak stanoví nařízení vlády, musí být k němu vydáno nebo přiloženo ES prohlášení o shodě nebo jiný dokument.*
17. Z ust. § 12 ZTPV mj. vyplývá, že vláda nařízením stanoví technické požadavky na stanovené výrobky, dále též podmínky pro uvádění výrobků na trh, zahrnující postupy a úkony, které musí být splněny při posuzování shody (dále jen "postupy posuzování shody") pro jednotlivé skupiny stanovených výrobků. Posuzování shody provádějí autorizované osoby.
18. Nařízením, které toto upravuje, je nařízení vlády č. 163/2002 Sb., dle jeho § 2 *výrobce nebo dovozce provádí nebo zajišťuje u stanovených výrobků posuzování shody jejich vlastností se základními požadavky (dále jen "posuzování shody") z hlediska jejich vhodnosti k určenému použití, a to postupem posuzování shody stanoveným u jednotlivých výrobků v příloze č. 2 k tomuto nařízení. Na základě posuzování shody vydává výrobce nebo dovozce prohlášení o shodě podle § 13. Přesné náležitosti prohlášení o shodě jsou vymezeny v § 13 nařízení vlády.*
19. Předmětný výrobek lze podřadit pod přílohu č. 2 nařízení vlády, tabulku č. 10, poř. č. 5 jako zařízení pro přípravu teplé vody a ústřední vytápění s výjimkou zařízení spalujících plynná paliva, tepelná čerpadla. Jedná se tedy o stavební výrobek trvale zabudovaný s vlivem na základní požadavky stavby, který podléhá povinnosti posouzení shody. Ověření shody pak probíhá dle § 7 nařízení vlády. Dle jeho odst. 1 platí, že *výrobce nebo dovozce pro ověření shody výrobků a) zajistí u autorizované osoby provedení počáteční zkoušky typu výrobku na vzorku, b) zajistí technickou dokumentaci podle § 4, c) zajišťuje takový systém řízení výroby nebo kontroly výrobků při dovozu, aby všechny výrobky, které uvádí na trh, splňovaly požadavky stanovené určenými normami, technickými předpisy nebo stavebním*

technickým osvědčením a odpovídaly technické dokumentaci podle § 4 odst. 3; dovozce v odpovídající míře zabezpečuje kontrolu dovážených výrobků. Podle odst. 2 autorizovaná osoba provede počáteční zkoušky typu výrobku na vzorku a posoudí, zda typ výrobku odpovídá určeným normám, technickým předpisům nebo stavebnímu technickému osvědčení. O výsledcích zkoušek a jejich posouzení vystaví protokol s uvedením doby platnosti.

20. Výrobce, dovozce, zplnomocněný zástupce nebo distributor se dle § 19a odst. 3 písm. b) ZTPV dopustí správního deliktu tím, že uvede na trh nebo do provozu anebo distribuuje stanovené výrobky s označením nebo dokumentem, které jsou v rozporu s § 13. Dle odst. 7 lze za toto jednání uložit pokutu až do 50 000 000 Kč.
21. Předně se krajský soud zabýval námitkou přednostní aplikace evropského práva před právem vnitrostátním. Obecně lze žalobkyni přisvědčit, že evropská úprava má před vnitrostátní přednost. Není tomu tak ale vždy, pouze v případech, kdy se na danou věc evropská úprava vztahuje. Co se týče konkrétně nařízení EP a Rady (EU) č. 305/2011 ze dne 9. 3. 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh, na něž žalobkyně poukazuje, jeho záměrem je stanovit jednotná pravidla pro uvádění stavebních výrobků na trh tím, že poskytne společný technický jazyk pro posuzování vlastností stavebních výrobků. Jak samotné nařízení uvádí, k tomu je však dále zapotřebí harmonizovaných norem přijatých příslušnými evropskými orgány (srovnej zejména čl. 2 bod 11 a čl. 17 nařízení) pro určité skupiny výrobků. Harmonizované normy pak definují metody a kritéria pro posuzování vlastností určitých skupin výrobků. Podle přílohy IV nařízení lze předmětný typ kotle zařadit pod kód skupiny 27 jako zařízení pro vytápění vnitřních prostor. Dle databáze harmonizovaných norem vycházející z Úředního věstníku Evropské unie v rozhodném období neexistovala harmonizovaná norma upravující danou skupinu stavebních výrobků s kódem 27. Aplikace normy ČSN 303-5, není v dané věci na místě, neboť ta má sice status harmonizované normy, ovšem pouze ke směrnici EP a Rady 2006/42/ES ze dne 17. května 2006, o strojních zařízeních, čemuž odpovídá česká transpozice v nařízení vlády č. 176/2008 Sb. V případě normy ČSN 303-5 se tak nejedná o harmonizovanou normu k nařízení EP a Rady (EU) č. 305/2011. Vzhledem k tomu, že na evropské úrovni nebyla vydána žádná technická specifikace upravující uvádění předmětného typu kotle na trh jako stavebního výrobku, je na místě postupovat dle vnitrostátní úpravy, a sice dle nařízení vlády č. 163/2002 Sb., které technické požadavky vzhledem k uvedení na trh v souvislosti s ZTPV stanovuje (např. ověření shody § 7 a další).
22. Předepsaný postup posouzení shody je uveden v § 7 nařízení vlády, dle něhož výrobce pro ověření shody výrobků zajistí u autorizované osoby provedení počáteční zkoušky typu výrobku na vzorku, zajistí technickou dokumentaci, zajišťuje takový systém řízení výroby, aby všechny výrobky, které uvádí na trh, splňovaly požadavky stanovené určenými normami, technickými předpisy nebo stavebním technickým osvědčením a odpovídaly technické dokumentaci. Je třeba provést počáteční zkoušku typu výrobku na vzorku a posoudit, zda typ výrobku odpovídá určeným normám, technickým předpisům nebo stavebnímu technickému osvědčení. O výsledcích se pak vystaví protokol s dobou platnosti. Seznam autorizovaných osob oprávněných takové posouzení provádět vede ÚNMZ. Žalobkyni tedy není dán prostor k volné úvaze, jaký subjekt si pro posouzení shody zvolí, musí vybírat ze stanoveného seznamu. Žalobkyně sice předložila ES prohlášení o shodě, přičemž předmětný typ kotle podrobila posouzení shody u TSÚ Piešťany, ten však není autorizovanou osobou ve smyslu nařízení vlády, nebyly tedy

splněny podmínky § 7 a 13. Jím vydaný certifikát proto nelze považovat za dokument v souladu s § 13 ZTPV.

23. K tomu soud zdůrazňuje, že je nutné rozlišovat mezi uvedením výrobku na trh jako jednotlivých kusů výrobků zvláště v jiném členském státě za splnění tam daných pravidel a uvedení výrobku na trh jako typu. Uvedením některých kusů výrobků na slovenském trhu za splnění podmínek, které tento proces obnáší na Slovensku, vzniká takovým výrobkům, jakožto jednotlivým kusům, za podmínek nařízení č. 764/2008, právo volného pohybu na trzích členských států EU. Jednotlivé kusy uvedené na evropský trh v rámci ČR však plně podléhají zdejší právní úpravě, kterou je jak již výše uvedeno i nařízení vlády č. 163/2002 Sb., které stanovuje postup posouzení shody. Uvedení výrobku na trh se tedy týká výrobku jako kusu nikoliv jako typu, čili skutečnost, že bylo několik kusů kotle uvedeno na Slovensku, ještě neznamená, že lze na trh v ČR uvádět další kusy kotle bez posouzení, resp. mimo režim posouzení dle nařízení vlády č. 163/2002 Sb., jako kdyby šlo o distribuci výrobku. V dané věci je proto irrelevantní, že bylo vydáno posouzení shody na Slovenku a že TSÚ Piešťany je notifikovanou osobou EU pro jiné související předpisy. Certifikát nelze automaticky uznat. Článku 5 nařízení č. 764/2008 se v dané věci nelze dovolávat, neboť ten na předmětnou situaci nedopadá. Týká se totiž situací, kdy by na český trh byly dodávány kotle uvedené na evropský trh legálně již v jiném členském státě, za dodržení podmínek toho státu (zde Slovensko) a české úřady by vůči nim odmítaly aplikovat zásadu vzájemného uznávání, právě s odvoláním na nedostatečnou odbornost zkušebny, která prováděla posouzení shody (TSÚ), ačkoliv její způsobilost byla již uznána udělením příslušné akreditace. V nyní uvedené věci je však situace jiná, nejde o uvedení výrobku na trh v jiném členském státě a jeho následné volné obchodování, kdy již nelze rozporovat (neuznat) původní posouzení shody provedené dle předpisů státu, v němž byl uveden na trh, ale jde o uvádění stavebního výrobku na trh v České republice, pro nějž platí režim nařízení vlády č. 163/2002 Sb., který však nebyl dodržen. Jak již bylo výše uvedeno, jde o národní úpravu, přičemž neexistuje harmonizovaný předpis na úrovni EU, proto ani není upraven proces vzájemného uznávání zkušeben (autorizovaných osob) mezi jednotlivými členskými státy. Aby byl certifikát vydaný TSÚ Piešťany uznatelný, musel by si TSÚ zažádat ještě před provedeným posouzením shody o autorizaci dle nařízení vlády č. 163/2002 Sb., což neučinil. Potřebou autorizací pro rozhodné období tedy nedisponoval. Lze uzavřít, že žalobkyně nezajistila řádné posouzení shody dle nařízení vlády a patřičný protokol vydaný autorizovanou osobou nepředložila.
24. Soud nesouhlasí s namítanou absencí společenské škodlivosti jednání žalobkyně. V dané věci totiž není podstatné, zda daný výrobek může či nemůže ohrozit zdraví a bezpečnost osob, věcí, životního prostředí, tím se ostatně ani správní orgány vůbec nezabývaly, jelikož nekladly žalobkyni za vinu, že by jí uváděné kotle nesplňovaly technické či bezpečnostní požadavky. To, zda jsou kotle vyhovující či nikoliv nebylo vůbec předmětem dokazování. V předmětné věci šlo o nedodržení předepsaného postupu pro uvádění stavebních výrobků na trh v ČR. Vynechání postupů předepsaných obecně závazným předpisem nelze považovat za chování bez jakékoli společenské nebezpečnosti. Veřejným zájmem je dbát na naplnění specifických postupů a vyhotovování patřičných dokumentů, neboť ty odrážejí charakter stavebních výrobků a představují záruku splnění požadavků na jejich kvalitu a bezpečnost při trvalém zabudování do stavby. Z těchto dokumentů pak vycházejí další orgány, které kontrolují právě např., zda byly splněny požadavky na bezpečnost a jiné, bez toho aniž by si samy musely znovu posuzovat dodržení technických a jiných požadavků. Je proto zcela legitimní klást na výrobce ve fázi před uvedením výrobku na trh určité

povinnosti s cílem dosáhnout transparentní a dostatečně odborné zajištění a deklarování shody s požadavky stanovenými k ochraně veřejných zájmů. Absenci příslušných dokumentů a vynechání předepsaných postupů proto soud shledává jako společensky škodlivou a má za to, že materiální stránka deliktního jednání žalobkyně byla naplněna. Rozpor s právními předpisy tedy nevykazují vlastnosti výrobku, ale procedura jeho uvedení na trh. Proto skutečnost, že kotel sám o sobě co do svých vlastností nebyl vyhodnocen jako nevyhovující, nedokládá absenci protiprávního jednání žalobkyně. Může však být zohledněna při ukládání výše pokuty jako méně závažné jednání, což jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, žalovaná opravdu jako polehčující okolnost posoudila.

25. Po zvážení všech okolností daného případu soud shodně se žalovanou dospěl k závěru, že předložené ES prohlášení o shodě ze dne 6. 9. 2013 a certifikát vydaný TSÚ Piešťany nesplňují podmínky § 13 ZTPV, respektive § 7 nařízení vlády, a proto je správný závěr žalovaného, že se žalobkyně dopustila správního deliktu, neboť na trh uváděla kotle s dokumenty, které byly v rozporu s § 13 ZTPV. Provinění, jehož se žalobkyně dopustila, spočívalo v proceduře uvedení na trh. Je přitom v zájmu společnosti, aby systém a pravidla pro uvádění výrobků na trh zůstaly zachovány a byly řádně dodržovány. S ohledem na to je na místě jejich nedodržení postihnout, jako to v dané věci učinila žalovaná.
26. Dále soud přistoupil k hodnocení zákonnosti uložené pokuty a dospěl k závěru, že tato byla uložena zcela v souladu se zákonem. Předmětem posouzení ze strany soudu je primárně to, zda byla pokuta uložena v zákonem stanoveném rozmezí a zda je řádně odůvodněna. Uložená pokuta je výrazem volného uvážení správního orgánu a soudní přezkum je ve velké míře omezen. Nejvyšší správní soud konstatoval, že ukládání pokut je výrazem diskrečního práva správního orgánu, přičemž tato oblast je soudní kontrole podrobena pouze tehdy, pokud správní orgán při ukládání pokuty překročil meze uvážení, vybočil-li z nich nebo dokonce volné uvážení zneužil (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012-36).
27. Při posuzování zákonnosti uložené pokuty je nutno vycházet z předchozí bohaté judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek NSS ze dne 21. 8. 2003, č. j. 6 A 96/2000-62, publ. pod č. 225/2004 Sb. NSS, usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133, publ. pod č. 2092/2010 Sb. NSS, rozsudek NSS ze dne 14. 8. 2014, č. j. 10 Ads 140/2014-58) a Ústavního soudu [nález sp. zn. Pl. ÚS 3/02 ze dne 13. 8. 2002 (N 105/27 SbNU 177; 405/2002 Sb.), nález sp. zn. Pl. ÚS 38/02 ze dne 9. 3. 2004 (N 36/32 SbNU 345; 299/2004 Sb.)]. Při posuzování zákonnosti uložené pokuty soud zkoumá, zda správní orgán zohlednil všechna zákonem stanovená kritéria, zda jsou jeho úvahy racionální, ucelené, koherentní, logické a zda správní orgán nevybočil z mezí správního uvážení nebo jej nezneužil. Při zkoumání výše pokuty je nutno kromě rozpětí zákonné sazby sankce přihlídnout i ke konkrétním skutkovým okolnostem věci. Dále je samozřejmě důležité, zda není uložena pokuta pro subjekt likvidační.
28. Úvahy správního orgánu prvního stupně a žalované naplňují všechna uvedená kritéria. Správní orgány při ukládání pokuty postupovaly v souladu se zákonem. Z rozhodnutí správních orgánů jasně vyplývá, že při rozhodování přihlíděly k povaze a závažnosti přestupků, jakož i k objektu přestupků (chráněnému zájmu), intenzitě protiprávních jednání, způsobu jejich spáchání a k jejich následkům a okolnostem, za nichž byly spáchány. Dále uvážily, že se žalobkyně přestupku dopustila u většího množství výrobků 127 ks, nejednalo se tak o ojedinělé pochybení. Přihlíděly i k recidivě žalobkyně. Při ukládání pokuty vážily fakt, že nejvyšší možná sankce je 50 mil. Kč (viz § 19a odst. 7 písm.

a) ZTPV), přičemž zohlednily i účel sankce. Žalovaná k tomu v napadeném rozhodnutí vypořádala další námitky z odvolání žalobkyně, opět přihlédla k výše uvedenému a zvážila všechny polehčující a přitěžující okolnosti, poté rozhodnutí správního orgánu částečně korigovala (došlo k posouzení shody alespoň dle předpisů z oblasti uvádění strojních zařízení na trh, a proto je individuální závažnost přestupku nižší, co se týče recidivy zohlednila, že příkaz za předchozí jednání byl vydán dne 16. 9. 2015, tedy spíše ke konci období rozhodného pro nyní projednávanou věc (22. 7. 2014 až 8. 12. 2015), nicméně o chybnosti svého postupu si žalobkyně musela být vědoma již minimálně ode dne 16. 7. 2014, kdy jí byly předmětné nedostatky vytknuty v protokole o kontrole.

29. Žalobkyně nesouhlasí s výší sankce z pohledu rizika obecně spojeného s vynecháním určitého postupu. Riziko bylo dle ní minimalizováno, neboť výrobek byl posouzen dle norem pro strojní zařízení a žádný rozpor s technickými požadavky nebyl zjištěn.
30. K tomu soud uvádí, že žalovaná na obecnější úvahy v odůvodnění ohledně výše pokuty navázala hodnocením konkrétní situace. Jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, žalovaná právě na rozdíl od správního orgánu prvního stupně přihlédla ke skutečnosti, že obecně uvedená rizikovost vynechání posouzení shody dle nařízení vlády č. 163/2002 Sb., byla snížena právě tím, že ze strany určitého odborného subjektu, byť neautorizovaného dle tohoto nařízení, došlo za použití normy EN 303-5 dopadající na strojní zařízení v podstatě k posouzení požadavků významných i z hlediska zařazení výrobku jako stavebního. Právě tuto skutečnost hodnotila žalovaná jako polehčující a uloženou pokutu o 1/3 oproti její původní výši snížila. Jak již soud rozebral výše (viz bod 24 odůvodnění), nelze jednání žalobkyně označit jen jako pochybení formální povahy. Původní testování zkušebních vzorků a neobjevení rozporu s technickými požadavky a požadavky na bezpečnost je jedna věc. Druhá věc je však zabezpečení shody veškeré následné produkce s technickou dokumentací daného typu výrobku, což je výslovně obsahem prohlášení dle § 13 nařízení vlády. Riziko spojené s vynecháním procesu uvádění na trh tak sice bylo významně sníženo, avšak nikoliv zcela vyloučeno, aby mohlo být od postihu úplně upuštěno. Je nutné pamatovat a dbát na veřejný zájem spočívající v zachování požadovaných vlastností stanoveného výrobku v průběhu další výroby, a jako takový jej chránit právě i uložením pokuty za nedodržení stanoveného postupu. Soud tedy námitce žalobkyně o nezohlednění výše uvedeného a o pouhém formálním pochybení nepřisvědčil.
31. Soud dospěl k závěru, že pokuta byla v napadeném rozhodnutí uložena v souladu se zákonem a je přiměřená okolnostem projednávaného případu. Úvahy správních orgánů při určení výše pokuty ob stojí. Za důležitou okolnost považovaly správní orgány fakt, že se nejednalo o krátkodobý nedostatek u několika kusů kotle, ale naopak šlo o dlouhodobější porušení u většího počtu kusů, přičemž žalobkyně byla již dříve orgánem dozoru upozorněna, že je potřeba při posouzení shody postupovat dle nařízení vlády. Není sporu o tom, že pokuta byla uložena v zákonném rozmezí do 5 000 000 Kč, soud neshledal, že by správní orgány při jejím ukládání vybočily z mantinelů stanovených zákonem, přičemž pokuta byla po korekci žalovaným uložena ve výši 0,4 % horní hranice. Pokuta v této výměře zohledňuje rovněž požadavek preventivní i represivní funkce sankce, tak aby nebyla pro žalobkyni zanedbatelná a byla v její majetkové sféře přiměřeně znatelná.
32. Jak již soud konstatoval výše, není jeho úlohou hledat ideální výši pokuty namísto správních orgánů. Moderační právo soudu je vyhrazeno pro případy zjevného nepoměru uložené sankce vůči rozsahu, závažnosti a následkům deliktního jednání, s návazností na majetkové poměry postihované osoby (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu

ze dne 5. 4. 2017, č. j. 6 As 248/2016 - 26). Soud tedy uzavírá, že může zasáhnout do uvážení správního orgánu a moderovat pokutu, pouze pokud je zjevně nepřiměřená (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2018, č. j. 9 As 55/2017 - 93), přičemž „běžná“ nepřiměřenost zpravidla zásah soudu do správního uvážení neodůvodňuje. Za zjevně nepřiměřenou přitom zpravidla nebude možné označit pokutu uloženou při spodní hranici zákonné sazby (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. 6 A 96/2000 - 62), byť samozřejmě není vyloučeno, aby i takováto pokuta byla s ohledem na mimořádné okolnosti konkrétního případu označena jako zjevně nepřiměřená.

33. Soud dospěl k závěru, že uložená pokuta není zjevně nepřiměřená a proto nepřistoupil k upuštění od ní ani k její moderaci. Výše uložené pokuty dle soudu odpovídá skutkovým okolnostem případu i závažnosti přestupkového jednání žalobkyně. V této souvislosti soud poukazuje na své výše uvedené závěry. Je nutné připomenout, že pokuta musí představovat znatelný finanční postih majetkové sféry delikventa a musí obsahovat i represivní složku. Pokud by tomu tak nebylo, postrádala by pokuta smysl. S ohledem na dobu trvání deliktního jednání (červenec 2014 až prosinec 2015) a na četnost případů (127 ks výrobků) nepovažuje soud pokutu uloženou při spodní hranici, a sice ve výši 0,4 % ze zákonného rozmezí, za zjevně nepřiměřenou.

V. Závěr a náklady řízení

34. Krajský soud na základě výše uvedených skutečností a úvah neshledal žalobu důvodnou, proto ji postupem podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. Neshledal rovněž, že by byly dány důvody pro moderaci sankce, resp. pro upuštění od ní podle § 78 odst. 2 s. ř. s.
35. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu těch nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který úspěch ve věci neměl. Žalobkyně před soudem neuspěla (soud žalobu zamítl jako nedůvodnou), proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, však žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, a proto mu je soud nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. srpna 2021

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu

